

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ВТОРОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2015 ГОДИНА (ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)

През второто тримесечие на 2015 г. брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 2.2% спрямо съответното тримесечие на предходната година и с 0.4% спрямо първото тримесечие на 2015 г. според сезонно изгладените данни.

В ръководството на Евростат за тримесечните национални сметки експресните оценки¹ за БВП са дефинирани като:

„...най-ранната картина на икономиката, представена в съответствие с концепциите и дефинициите на Системата на националните сметки, данните за която се произвеждат и публикуват във възможно най-кратки срокове след края на отчетното тримесечие, като се използва ограничена и непълна информация в сравнение с традиционно разработваните тримесечни показатели на националните сметки...”.

Експресните оценки за БВП се основават на предварителни налични към момента месечни и тримесечни данни за отделните икономически сектори (обект на последващи актуализации и ревизии), на експертни оценки и модели за поведението на компоненти в състава на БВП, за които към момента на изчисленията не е налична директна базисна информация.

Разработените експресни оценки за второто тримесечие на 2015 г. са подготвени в срок от 45 дни след отчетния период. Те са представени в стандартен формат за публикуване на тримесечните данни на националните сметки - стойностен обем в текущи цени, относителни дялове на компонентите в състава на БВП и темпове на прираст, получени от сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие и спрямо същото тримесечие на предходната година.

Съгласно Календара за разпространение на резултатите от статистическите изследвания НСИ ще подготви и публикува предварителни оценки за тримесечните данни за БВП за второто тримесечие на 2015 г. на 4 септември 2015 година.

БВП в стойностен обем, текущи цени

Според експресните оценки на НСИ за второто тримесечие на 2015 г. БВП в номинално изражение достига 20 920 млн. лева (табл. 1 от приложението).

Реализираната добавена стойност през второто тримесечие на 2015 г. е 17 901 млн. лева.

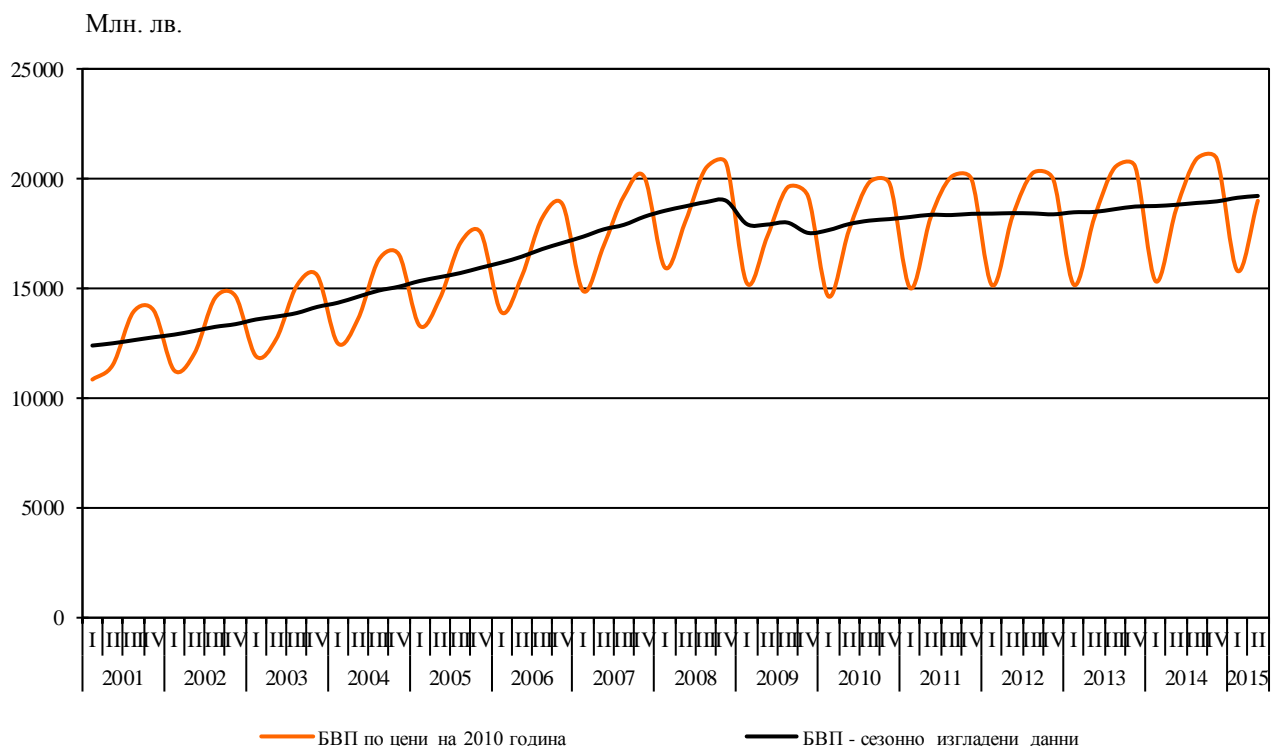
По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление (78.3%), което в стойностно изражение възлиза на 16 380 млн. лева. През второто тримесечие на 2015 г. бруто капиталобразуването е 4 787 млн. лв. и заема 22.9% относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е отрицателно.

¹ В международната терминология се използва терминът „flash estimates”.

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти

Фиг. 1. БВП по тримесечия за периода 2001 - 2015 г. по средногодишни цени на 2010 година

Тримесечни изменения

През второто тримесечие на 2015 г. спрямо първото тримесечие на 2015 г. БВП¹ по сезонно изгладени данни се увеличава с 0.4% (табл. 2 от приложението). За същия период брутната добавена стойност нараства с 0.5%.

Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване през второто тримесечие на 2015 г. принос за регистрирания икономически растеж имат крайното потребление - с 0.7%, и бруто образуването в основен капитал - с 0.3%.

¹ Сезонното изглаждане на статистическите показатели в НСИ се провежда по хармонизирана европейска методология, описана в [Ръководството на Европейската статистическа система за сезонно изглаждане](#). Процедурата се осъществява чрез прилагане на алгоритъма TRAMO/SEATS. На сезонно изглаждане се подлагат тримесечните данни за компонентите на БВП по производствения метод и по компоненти на разходите за крайно използване. Прилага се директен метод за сезонно изглаждане, при който агрегираните показатели и техните компоненти се подлагат на самостоятелно изглаждане. В резултат на това е налице неадитивност на сезонно изгладените данни - агрегираните показатели не са равни на сумата от техните компоненти.

Годишни изменения

През второто тримесечие на 2015 г. БВП по сезонно изгладени данни нараства с 2.2% спрямо същото тримесечие на предходната година. Брутната добавена стойност се увеличава с 1.8%.

Крайното потребление регистрира положителен икономически растеж от 2.1%. Бруто образуването на основен капитал отчита ръст през второто тримесечие на 2015 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година с 1.4%. Износът и вносът на стоки и услуги се увеличават съответно с 3.6 и 7.5%.

Приложение

Таблица 1

Брутен вътрешен продукт за второто тримесечие на 2015 година¹ (Експресни оценки)

		Второ тримесечие на 2015 година	
		стойностен обем в текущи цени - млн. лв.	относителен дял в БВП - %
1	Брутна добавена стойност:	17901.1	85.6
2	Корективи	3018.9	14.4
3	Брутен вътрешен продукт (1 + 2 = 4 + 5 + 6 + 9)	20920.0	100.0
	По елементи на крайното използване:		
4	Крайно потребление	16380.4	78.3
5	Бруто капиталобразуване	4786.9	22.9
6	Външнотърговско салдо (7 - 8)	-247.3	-1.2
7	Износ на стоки и услуги	13972.1	66.8
8	Внос на стоки и услуги	14219.4	68.0
9	Статистическа разлика	0.0	0.0

¹ Сезонно неизгладени данни.

Таблица 2

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти¹
(Експресни оценки)

(Проценти)

	Темп на прираст спрямо предходното тримесечие				Темп на прираст спрямо съответното тримесечие на предходната година			
	III 2014	IV 2014	I 2015	II 2015	III 2014	IV 2014	I 2015	II 2015
1 Брутна добавена стойност	0.4	0.3	0.6	0.5	1.9	1.2	1.7	1.8
2 Корективи	0.5	0.8	2.7	-0.4	2.5	3.7	6.0	3.6
3 Брутен вътрешен продукт	0.4	0.4	0.9	0.4	1.5	1.3	2.0	2.2
4 Крайно потребление	0.3	1.1	0.0	0.7	0.8	1.4	1.1	2.1
5 Бруто капиталопроизводство
в т.ч. бруто образуване на основен капитал	0.7	0.6	-0.1	0.3	4.4	3.3	2.1	1.4
6 Външнотърговско салдо
7 Износ на стоки и услуги	-2.6	8.3	4.8	-6.3	-2.8	5.4	12.9	3.6
8 Внос на стоки и услуги	0.7	4.6	4.7	-2.5	2.6	7.5	9.7	7.5
9 Статистическа разлика

¹ По средногодишни цени на 2010 г., сезонно изгладени с корекция в разликите в броя на работните дни, проценти. Темпът на прираст е изчислен въз основа на верижно обвързани оценки на компонентите на БВП по средногодишни цени на 2010 година.